

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 mai 2017

mun.Chișinău

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017, în privința lui

Mihai Petru Xxx, născut la xxxxxxxxxxxx,
originar și domiciliat în s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx,

Crîșmaru Igor Xxxx, născut la xxxxxxxxxxxx,
originar și domiciliat în s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx.

Cușca Vladislav Xxxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxx,
originar și domiciliat în s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx

și

Childescu Vitalii Xxxxxxx, născut la xxxxxxxx,
originar din s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx și
domiciliat în s.Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 15.04.2016 - 09.08.2016,
2. Instanța de apel: 07.09.2016 - 25.01.2017,
3. Instanța de recurs: 10.04.2017 - 23.05.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 09 august 2016, Mihai Petru și Crîșmaru Igor au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal la 17 ani, și respectiv, la 16 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal în privința lui Childescu Vitalii și Cușca Vladislav în baza art.323 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Prima instanță a constatat că **Mihai Petru** și **Crîșmaru Igor**, în toamna anului 2010, aflându-se la stâna din s.Floreni, com.Sculeni, r-nul Ungheni, pe motiv de a se răzbuna pe minorul Galiț Radu, pe care îl suspectau în comiterea unor infracțiuni de furt, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora ultimul a decedat, iar întru a ascunde urmele infracțiunii, Crîșmaru Igor a legat cu o funie mâinile și picioarele cadavrului, și împreună cu Childescu Vitalii, au transportat cadavrul cu o căruță în pădurea din apropierea s.Floreni, r-nul Ungheni. A doua zi, tot Crîșmaru Igor, continuându-și acțiunile sale criminale, de comun acord cu o altă persoană, au revenit la locul unde anterior lăsase cadavrul și l-au îngropat.

La rîndul său **Cuşca Vladislav** și **Childescu Vitalii** au comis favorizarea dinainte nepromisă a infracțiunii excepțional de gravă de omor, care s-a comis la stîna din s.Floreni, com.Sculeni, r-nul Ungheni, prin faptul că, în toamna anului 2010, dînșii, fără a avea careva promisiuni dinainte, conștientizînd caracterul infracțiunii săvîrșite, au fost prezenți la fața locului, asistînd la infracțiunea de omor comisă de către Mihai Petru și Crîșmaru Igor, neluînd nici o atitudine și fără a înștiința organele de drept au continuat să asiste la această crimă, ulterior dînșii au ascuns datele cu privire la infractori și cu privire la urmele acestei crime.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri în privința inculpaților V.Childescu și V.Cuşca, prin care ultimii să fie recunoscuți vinovați și condamnați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal, invocând că prima instanță incorect a dispus încadrarea acțiunilor ultimilor în baza art.323 alin.(1) Cod penal, constatînd că doar P.Mihai și Ig.Crîșmaru ar fi aplicat multiple lovituri victimei, pe când din materialul probator administrat rezultă contrariul; - instanța incorect a apreciat critic declarațiile lui V.Cuşca, pe când din acestea reiese că și el a aplicat două lovituri victimei în regiunea cutiei toracice, declarații ce coroborează cu cele ale martorilor V.Rața, N.Cojocari, precum și cu probele scrise, care analizate în ansamblu demonstrează că toți inculpații au aplicat lovituri victimei; - instanța nu a ținut cont nici de faptul că chiar dacă mai multe persoane aplică lovituri victimei, iar una din acestea s-a dovedit a fi mortală, toate aceste persoane trebuie considerate ca autori la infracțiunea de omor, deoarece intenția directă a inculpaților de a-l omorî pe R.Galiș se dovedește prin faptul că ei au acționat de comun acord, fiecare aplicînd numeroase lovituri victimei, deși puteau să-i acorde primul ajutor sau să anunțe organele de resort, apoi după decesul acestuia au transportat cadavrul în pădure, unde l-au îngropat fără a denunța crima dată la organele de drept; - instanța urma a aprecia critic declarațiile inculpaților date în cadrul cercetării judecătorești, deoarece vin în contradicție cu cele date în calitate de bănuți, precum nu coroborează și cu restul materialului probator administrat la caz;

- avocații R.Tocan în numele inculpatului Ig.Crîșmaru și D.Cazacu în numele inculpatului P.Mihai, care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea inculpaților pe învinuirea adusă în baza căreia au fost recunoscuți vinovați, pe motiv că lipsesc careva date și acte care ar confirma faptul că victima ar fi decedat, care a fost cauza morții, precum și locul aflării acesteia, lipsind la caz obiectul material al infracțiunii; - instanța și-a întemeiat soluția de condamnare doar pe declarațiile date de inculpați în cadrul urmăririi penale, pe când aceștia nu pot citi și scrie, de unde rezultă că procesele-verbale au fost întocmite de ofițerul de urmărire penală, pe care inculpații ulterior le-au semnat; - faptele menționate vin în contradicție și cu înregistrarea video de verificare a declarațiilor inculpaților la fața locului, unde toți unanim au indicat că victima era vie când a fost lăsat la marginea pădurii; - instanța și-a întemeiat soluția pe declarațiile martorilor indirecti, deoarece unicul martor ocular imparțial este N.Cojocari, care a declarat că P.Mihai și Ig.Crîșmaru au aplicat victimei câteva lovituri și acesta a căzut jos și gemea de durere; - declarațiile martorului V.Rața urmau a fi apreciate critic, fiindcă a dat declarații favorabile acuzării cu scopul de a fi scos de sub urmărire penală și incorect instanța a reținut ordonanța de încetare a urmăririi penale din 29.04.2016, ca probă ce confirmă vinovăția inculpaților; - ordonanța de punere sub învinuire este nulă de drept, deoarece contravine prevederilor art.281 alin.(1) Cod de procedură penală, dat fiind că

V.Childescu a fost pus sub învinuire ca V.Ghildescu, iar învinuirea a corectat această eroare printr-un proces-verbal de corectare a erorii materiale, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art.251 Cod de procedură penală;

- inculpatul V.Cușca, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța l-a atras neîntemeiat la răspundere penală, fără a ține seama că presupusul deces al victimei nu a fost demonstrat și nici la moment locul aflării acestuia nu este cunoscut; - instanța l-a condamnat pe nedrept în lipsa probelor ce ar fi demonstrat vinovăția sa, ce ar fi confirmat faptul că victima ar fi decedat, care a fost cauza decesului, precum și locul aflării lui.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror și admise apelurile declarate de avocații R.Tocan și D.Cazacu în numele inculpaților Ig.Crîșmaru și P.Mihai, cât și a inculpatului V.Cușca, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.Mihai, Ig.Crîșmaru, V.Cușca și V.Childescu au fost achitați de sub învinuirea în baza art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Sentința în latura corupurilor delictive s-a menținut.

4.1. Instanța de apel casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță a stabilit că, potrivit rechizitoriului se învinuiesc Mihai Petru, Crîșmaru Igor, Cușca Vladislav și Childescu Vitalii, pentru faptul că, în toamna anului 2010, Mihai Petru aflându-se la stâna din s.Floreni, com.Sculeni, r-nul Ungheni, împreună cu Crîșmaru Igor, Cușca Vladislav și Childescu Vitalii, pe motiv de a se răzbuna pe minorul Galiț Radu, pe care îl suspectau în comiterea unor infracțiuni de furt, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora ultimul a decedat.

Tot atunci, pentru a ascunde urmele infracțiunii, Crîșmaru Igor a legat cu o funie mâinile și picioarele cadavrului, și împreună cu Childescu Vitalii au transportat cadavrul cu o căruță în pădurea din apropierea s.Floreni, r-nul Ungheni. A doua zi, Crîșmaru Igor, continuându-și acțiunile sale criminale, de comun acord cu o altă persoană, au revenit la locul unde anterior lăsase cadavrul și l-au îngropat.

Instanța de apel verificând argumentele apelurilor în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, a ajuns la concluzia că apelul declarat de procuror urmează a fi respins, iar apelurile declarate de avocații R.Tocan în numele inculpatului Ig.Crîșmaru, D.Cazacu în numele inculpatului V.Childescu și a inculpatului V.Cușca urmează a fi admise cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu prevederile art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, inculpații urmează a fi achitați de sub învinuirea formulată pe art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În susținerea poziției sale, instanța de apel, făcând o analiză a probatoriului adus de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii inculpaților pentru infracțiunea de omor, și anume raportul - denunț din 25.01.2016, procesele-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu planșa fotografică din 27.01.2016 și 28.01.2016, concluzia CMC cu nr.19 din 26.01.2016 în privința lui P.Mihai, informația de la Spitalul de psihiatrie Bălți cu nr.22-12/86 din 08.02.2016, actele nr.100, 102, 103, 104 a-2016 de expertiză psihiatrico-legală din 01.03.2016 în privința lui P.Mihai, Ig.Crîșmaru, V.Cușca și V.Childescu, procesele-verbale de confruntare din 08-10.02.2016 între V.Rața și P.Mihai, V.Childescu și P.Mihai, N.Cojocari și P.Mihai și între Ig.Crîșmaru și P.Mihai, procesele-verbale de verificare a declarațiilor la locul

infrațiunii din 17.02.2016 a lui N.Cojocari, I.Parascan, de cercetare la fața locului din 18.02.2016 cu planșa fotografică, informația din baza de date „Acces” în privința lui R.Galiț, declarațiile succesorului părții vătămate M.Galiț, a martorilor N.Cojocari, V.Rața, E.Mihai, I.Parascan, V.Boimistriuc, A.Mironiuc, a conchis că din baza probantă adusă de acuzator nu se regăsește obiectul material al infrațiunii incriminate inculpaților - corpul persoanei, sau probe care ar explica cauza decesului, momentul survenirii decesului, or circumstanțe care au dus la decesul persoanei - prin raportul expertizei medico-legale.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că la moment nu este posibil de demonstrat - când a decedat persoana în cauză, sau dacă a decedat, nu se cunosc circumstanțele care au dus la decesul persoanei, dar din probele enumerate de acuzare s-a putut constata un singur lucru că P.Mihai și Ig.Crîșmaru au luat victima din stradă și l-au dus la stână, iar martorii au confirmat doar că au aplicat lovituri acestuia, dar acesta a rămas viu, astfel a determina componența de infrațiune conform căreia inculpații ar putea fi condamnați, la caz este imposibil.

La fel, instanța de apel a considerat că declarațiile martorului V.Rața nu pot fi puse la baza soluției de condamnare și în confirmarea decesului lui R.Galiț, de rând ce decesul acestuia nu este constatat în nici un fel.

Instanța de apel, reținând confruntările prezente la dosar, a constatat că nu s-a dovedit cauza decesului, doar faptul aplicării loviturilor, că când P.Mihai și Ig.Crîșmaru au venit la stână, ultimul l-a coborât din automobil pe R.Galiț și i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul în față, apoi V.Childescu i-a aplicat acestuia două lovituri cu pumnul în regiunea feței. Ulterior, Ig.Crîșmaru a luat hăturile și l-a legat pe R.Galiț de căruță și că acesta nu mișca și nu spunea nimic. Peste puțin timp Ig.Crîșmaru l-a dezlegat și i-a spus că trebuie să-l ducă pe R.Galiț mai departe de stână ca să nu fie găsit de P.Mihai, precum și din declarațiile martorului ocular N.Cojocari care, la fel, a declarat că a văzut cum R.Galiț a fost adus la stână, unde a fost lovit de două ori de către Ig.Crîșmaru și de două ori de către P.Mihai. Ulterior, Ig.Crîșmaru l-a legat de căruță, fiindu-i frică că va chema poliția, l-a dus la marginea pădurii lăsându-l acolo pentru ca să se ducă acasă.

În sensul menționat, instanța a reținut și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.02.2016 în parcelea nr.50 a cantonului nr.5 a Ocolului Silvic Sculeni, precum și planșele fotografice unde din declarațiile bănușilor în anul 2010 a fost îngropat cadavrul minorului R.Galiț, însă în cadrul cercetării efectuate la diferite mărimi și adâncimi nu au fost depistate careva oseminte.

Astfel, instanța de apel, reieșind din circumstanțele constatate, și anume lipsa obiectului material al omorului - corpul persoanei, lipsa raportului de expertiză medico-legală, care ar determina cauza decesului, momentul survenirii decesului, or circumstanțe ce au dus la decesul persoanei, a conchis că în acțiunile inculpaților lipsește fapta infracțională și, în temeiul art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, aceștia urmează a fi achitați, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infrațiunii.

5. Împotriva hotărârii instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel la pronunțarea hotărârii nu a ținut cont că atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată au fost aduse suficiente probe care dovedesc incontestabil vina inculpaților în comiterea infrațiunii incriminate, și anume - declarațiile succesorului părții vătămate M.Galiț, a martorilor N.Cojocari, V.Rața, E.Mihai, I.Parascan, V.Boimistriuc, A.Mironiuc, precum și probele scrise, cărora instanța le-a dat o apreciere unilaterală, ajungând la o concluzie greșită că nu s-a constatat

existența faptei infracțiunii; - instanța contrar prevederilor art.93 alin.(2) Cod de procedură penală, incorect nu a reținut întru confirmarea vinovăției inculpaților declarațiile date de P.Mihai, V.Childescu, V.Cușca în calitate de bănuiți și învinuiți, care constituie mijloc de probă și nu a respins aceste declarații, or, acestea în coroborare cu declarațiile martorilor dovedesc vinovăția inculpaților în cele incriminate; - instanța de apel adoptând soluția de achitare, a conchis că lipsește obiectul material al omorului – corpul persoanei, probă ce ar explica cauza decesului, prin raport de expertiză medico-legală, însă nu a reținut acele circumstanțe factice că, în toamna anului 2010, V.Galiț a dispărut, înainte de dispariție a luat de la stână căruța lui P.Mihai cu care a mers în s.Petrești, r-nul Ungheni, unde și a fost depistată. Ulterior, P.Mihai împreună cu Ig.Crîșmaru l-au adus la stână, unde P.Mihai, Ig.Crîșmaru, V.Childescu și V.Cușca i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele, apoi Ig.Crîșmaru l-a legat cu o funie de mâini și picioare de căruță, iar potrivit declarațiilor martorului V.Rața, când R.Galiț a fost legat de căruță, acesta nu mai răsufla. Ulterior, R.Galiț, care era deja decedat, a fost transportat în pădurea din s.Floreni, r-nul Ungheni, unde V.Rața cu Ig.Crîșmaru au îngropat cadavrul, probe care, analizate în coroborare una cu alta, denotă vina inculpaților în fapta săvârșită; - instanța a achitat inculpații pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, indicând că lipsește obiectul material al infracțiunii - corpul persoanei, însă a ignorat atât declarațiile martorilor, cât și declarațiile însăși ale inculpaților date la urmărirea penală, care unanim au recunoscut aplicarea loviturilor victimei, cât și faptul decesului acestuia și ulterioara lui îngropare în pădure.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia avocaților R.Tocan și D.Cazacu în numele inculpaților Ig.Crîșmaru și P.Mihai expusă în referință, prin care au solicitat respingerea recursului ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sânt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Totodată, instanța de apel, soluționând apelul, poate să caseze (desființeze) sentința primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și poate adopta una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

În această ipoteză, apelul are caracterul unei căi de atac de reformare, în sensul că instanța de apel, după desființarea hotărârii atacate, procedează ea însăși, ca instanță de control judiciar, la înlăturarea erorilor constatate, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că, instanța a casat sentința de condamnare în privința lui P.Mihai și Ig.Crișmaru în baza art.145 alin.(2) lit.e) și i) Cod penal, de încetare a procesului penal în privința lui V.Cușca și V.Childescu în baza art.323 alin.(1) Cod penal și, reluând cercetarea judecătorească, a pronunțat o nouă hotărâre de achitare a acestora de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal.

Prin urmare, decizia instanței de apel, reieșind din conținutul art.417 Cod de procedură penală, trebuie să corespundă acestor cerințe și să cuprindă 3 părți: introductivă, descriptivă, dispozitivă.

Partea introductivă urmează să cuprindă timpul și locul emiterii deciziei, denumirea instanței de apel, numele și prenumele membrilor completului de judecată, ale procurorului, grefierului, apărătorului, interpretului, numele și prenumele apelanților, cu indicarea calității procesuale, hotărârea atacată, numele, prenumele și patronimicul, anul nașterii condamnaților, achitațiilor sau ale persoanelor în privința cărora procesul a fost încetat, conform actelor de identitate. În partea introductivă a deciziei urmând a se include conținutul dispozitivului sentinței atacate sau a încheierii, precum și mențiunile despre îndeplinirea procedurii legale de citare a părților.

Partea descriptivă a deciziei urmează să *înceapă cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi să expună fondul apelului*, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare. În continuare în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Totodată, dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sânt obligatorii nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel, deoarece în partea descriptivă a deciziei instanța de apel nu a expus faptele de săvârșirea cărora inculpații P.Mihai și Ig.Crișmaru, V.Cușca și V.Chilescu au fost recunoscuți vinovați în baza art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal, și respectiv art.323 alin.(1) Cod penal, *dar au expus fapta pentru care au fost învinuiți*.

La fel, dispozitivul deciziei instanței de apel nu este expus clar, deoarece instanța a ajuns la soluția de casare a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a dispus achitarea lui P.Mihai, I.Crișmaru, V.Cușca și V.Childescu pe învinuirea adusă lor în baza art.145 alin.(2) lit.e), i) Cod penal, însă în același dispozitiv, menține dispozițiile sentinței în latura corpurilor delictive.

Reținând cele expuse, instanța de apel nu a respectat cerințele art.417, 419, 393-397 Cod de procedură penală.

Din partea descriptivă a deciziei rezultă că temeiul de casare a sentinței cu pronunțarea unei noi soluții de achitare a inculpaților, este faptul că în acțiunile acestora nu s-a constatat existența faptei infracțiunii de care a fost învinuiți, deoarece partea acuzării nu a adus probe veridice în confirmarea obiectului material al omorului - corpul persoanei, probe care ar explica

cauza decesului, momentul survenirii, or circumstanțe care au dus la decesul persoanei - prin raportul expertizei medico-legale.

În sprijinul acestei concluzii instanța de apel a făcut referire la declarațiile succesoriului părții vătămate M.Galiț, a martorilor N.Cojocari, V.Rață, E.Mihai, I.Parascan, A.Mironiuc, V.Boimistriuc și actele scrise - procesele verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii a lui V.Cușca, P.Mihai, Ig.Crîșmaru, V.Childescu din 27.01.2016 și 28.01.2016 și respectiv, a lui N.Cojocari și I.Parascan din 17.02.2016, de cercetare la fața locului din 18.02.2016 cu planșa fotografică, de confruntare dintre V.Childescu și P.Mihai, dintre N.Cojocari și P.Mihai, dintre Ig.Crîșmaru și P.Mihai, concluzia CMC nr.19 din 26.01.2016 în privința lui P.Mihai, informație de la Spitalul de psihiatrie Bălți nr.22-12/86 din 08.02.2016, act de expertiză psihatrico-legală nr.100, 102,103, 104 a-2016 din 01.03.2016, informația din baza de date Acces în privința lui R.Galiț.

Deși instanța de apel a verificat probele sus menționate, însă acestea nu au fost analizate complet, sub toate aspectele, cu o argumentare desfășurată a concluziilor sale, doar indicându-se că prin acestea nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, pe când aceste probe urmau a fi descrise în decizie și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală. Astfel, instanța doar a enumerat în decizie șirul de probe prezentate în confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, fără a reda conținutul lor, și anume a declarațiilor succesoriului părții vătămate, a martorilor N.Cojocari, V.Rață, E.Mihai, I.Parascan, A.Mironiuc, V.Boimistriuc, date în prima instanță, a actelor cauzei - procesele-verbale de confruntare dintre V.Childescu și P.Mihai, dintre N.Cojocari și P.Mihai, dintre Ig.Crîșmaru și P.Mihai la urmărirea penală, fără a se expune asupra acestora.

Mai mult, instanța, trecând la verificarea probelor examinate de prima instanță, nu a verificat declarațiile inculpaților nici de la urmărirea penală, nici cele date în prima instanță, care de asemenea nu au fost descrise în decizie și căroră instanța nu le-a dat nici o apreciere.

Anume prin declarațiile inculpaților, a martorilor și proceselor-verbale de confruntare sus menționate, inclusiv și a celor de verificare a declarațiilor inculpaților și a martorilor la locul infracțiunii, în opinia recurentului, se confirmă faptul omorului victimei R.Galiț de către inculpați.

Concomitent, din procesul-verbal al instanței de apel, rezultă că instanța de apel nici nu a audiat în ședința de judecată inculpați P.Mihai, Ig.Crîșmaru și V.Childescu, prezenți în cadrul cercetării judecătorești, pe marginea învinuirii formulate de către organul de urmărire penală, fiind audiat doar inculpatul V.Cușca (11- 15 v.4).

Subsecvent, instanța de apel fără a descrie declarațiile martorului V.Rața, a constatat că acestea nu pot sta la baza sentinței de condamnare și ca confirmare a decesului victimei R.Galiț, astfel instanța având obligația de a motiva din ce cauză a apreciat critic declarațiile martorului nominalizat, nu a argumentat din care motiv acestea urmează a fi apreciate critic.

De asemenea, instanța de apel a descris declarațiile inculpatului P.Mihai „*că aproximativ la ora 03.00 când s-a trezit l-a observat pe Galiț că era legat de căruță de mâini și de picioare cu mâinile la spate. Hățurile erau învălătucite în jurul gâtului. Văzând acest lucru a mers în bordei unde erau N.Cojocari, Ig.Crîșmaru, V.Childescu și atunci Ig.Crîșmaru i-a spus că ce a meritat aceea a găsit, după care ultimul a mers și l-a dezlegat pe Galiț, apoi l-a rugat pe Childescu ca să meargă să-l ajute să-l ducă în pădurea de la hotarul din s.Medeleni*”, precum și a martorului N.Cojocari „*că a văzut cum o persoană R.Galiț a fost adus la stână. Acesta a văzut cum R.Galiț a fost lovit de două ori de către Crîșmaru și de două ori de către P.Mihai. Ulterior, Crîșmaru l-a legat de căruță fiindu-i frică că acesta v-a chema poliția l-a dus la marginea*

pădurii lăsându-l acolo pentru ca să se ducă acasă”, însă nu a argumentat desfășurat concluziile sale, referitor la probele date, adevăratele acestea ori nu vinovăția inculpaților în cele incriminate, indiferent de faptul că lipsește obiectul material al infracțiunii.

În sensul dat, Colegiul penal va reține că, în activitatea de stabilire a adevărului, elementele care duc la realizarea cunoașterii sânt dovezile. Articolul 99 Cod de procedură penală enunță că, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Potrivit art.93 Cod de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Potrivit alin.(2) al acestei norme, ca probe sânt considerate declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, a martorilor, raportul de expertiză, constatările medico-legale ș.a., obținute în conformitate cu prevederile legii.

Aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legatură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă. Această concluzie trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, soluție ce trebuie să fie motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, soluția de achitare a inculpaților s-a adoptat fără ca instanța de apel să se pronunțe asupra tuturor probelor și documentelor cauzei, în care s-au fixat declarațiile inculpaților din perioada urmăririi penale, declarații care se racordă cu un șir de alte împrejurări ale cauzei deja menționate în prezenta decizie, la care a făcut referire partea acuzării, în confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea omorului minorului R.Galiț.

Pripită este și constatarea făcută de instanță, precum că nu s-a stabilit când a decedat persoana în cauză, sau dacă a decedat, deoarece a fost încetat dosarul de căutare a acestuia, fără a avea careva date că în ordinea procedurii civile nu s-a înaintat acțiune privind declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată.

Colegiul penal atestă că, motivarea clară, convingătoare și pertinentă a hotărârii constituie o garanție pentru părțile din proces în fața eventualului arbitrar judiciar și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

Instanța de apel în hotărârea adoptată urma să realizeze o justă interpretare și aplicare a reglementărilor incidente, decizia adoptată urma să fie riguros argumentată, iar motivarea soluției să fie bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de specificat că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanței de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judiciar.

Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, examinând cauza penală prezentă cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

Așa dar, Colegiul constată că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelului prevăzute în art.414 Cod de procedură penală, nu a respectat nici dispozițiile art.417 alin.(1) pct.8), și anume hotărârea adoptată nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la admiterea apelurilor părții apărării, și respingerea apelului părții acuzării, precum și motivele adoptării soluției date.

Prin urmare, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent, prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și anume decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93-95, 100-101 Cod de procedură penală, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri, să verifice și să aprecieze just probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să constate prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii și, ca urmare, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017 în cauza penală în privința lui Mihai Petru, Crișmaru Igor, Cușca Vladislav și Childescu Vitalii și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 20 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun